

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 86

Femte Session.

31te Møde.

Fredagen den 18de November.

(Fort.)

Tscherning: Da det ærede Mindretal har bragt nye Tropper i Jlden, saa troer jeg ogsaa, at Fleertallet bør gjøre det Samme, for at skaffe Jægtningen til igjen at blive staaende. Den ærede sidste Taler har udviklet mange meget sunde almindelige Principer. Han meente saaledes, at vi, da dette er et fremadgaende Institut, ikke ved at nægte de behørigte Midler skulle forhindre det fra at faae den Udvikling, som det under gunstige Forhold kan faae, naar de vedkommende Bestyrere vide at benytte sig af disse Forhold. Dette var et almindeligt Princip, som jeg troer, han meente, vi ved denne Leilighed skulde følge, og det skulle vi ogsaa følge i Et og Alt, kun ikke i den ene Ting, at bevilge Alt hvad der forlanges, istedetfor at bevilge hvad der fornuftigvis forlanges. Her forlanges efter min Mening Noget af det, som er det uheldigste, man kan bevilge, hvor en Opdragelsesanstalt er forbunden med en Skole; her forlanges Midler til at samle den hele øverste Klasse, den 7de Klasse, som har et ikke ringe Elevantal, for den største Deel voksne Mennesker, i eet og samme Løsegeerhuus under eet og samme Tilsyn med Børn, med Drengene, med en tilsvarende Ungdom. Man vil have, at alle de, der ere Logerende, skulle logere under Rectorens Tilsyn, og det er for at faae Plads til de tilkommende, at der skal bygges til i Forbindelse med Rectorens Bolig. Saaledes er Sagen foresbragt; man vil, siger man, samle dem under det samme Tilsyn; men det er netop det, som jeg idetmindste for min Part ikke vil. Der findes Steder nok, saaledes som det er blevet

nævnet her, tilhørende Sorø Academie, som for Diebliffet ikke benyttes til Skolens Brug; dert kunde man jo indrette Bolig for de forskjellige Elever, som savne en saadan, og man kan henlægge dem under det Tilsyn, som altid maa være tilfredsstillende, nemlig under en af Adjuncterne eller en særlig i dette Diemed ansat Mand. De behøve ikke at samles Alle paa det Sted, hvor de nu ere; derfor er der ingen Nødvendighed tilstede. Jeg troer i det Hele taget, at man vel skal vogte sig for at gjøre Tilsynet med unge Mennesker i den Alder altsfor strengt; hvad man fornemmelig skal vente sig af en Skole som Sorø, er, at Dvergangs tilstanden bliver saaledes, at Eleverne ikke, naar de forlade Sorø Skole, pludselig komme til at springe ud i Verden fra en meget bunden Tilstand til en fuldkommen fri. Der maa ligge en Mellemtilstand imellem, i hvilken man benytter den mindre By, hvor man kan vide og kjende deres Gjerninger, om man end ikke daglig seer dem paa Jingrene, til at lade dem nyde Frihed under Tilsyn, og man bør ikke casernere dem for strengt i for lang Tid. Jeg troer, at den hele Anstalt, saaledes som man har istunde at organisere den for disse Penge, som Opdragelsesanstalt, er bygget paa et urigtigt Princip, og derfor er det, jeg vil nægte denne Pengebevilling.

Mourad: Den ærede Rigsdagsmand var ikke inde i disse Forhold, naar han troede, at Eleverne i 7de Klasse skulde samles med Eleverne i de lavere Classer; de boe for sig selv; 7de Klasse er netop ogsaa samlet for sig selv; og i den Henseende skeer der ingen Forandring. Det er netop for at imødekomme den Anskuelse, som er udtalt af den ærede Rigsdagsmand, at man stræber efter at behandle dem, der begynde at blive voksne, paa en anden Maade end de